

1. dr Snjezana Milivojević – prof FPN

„Država i strategija medijskog razvoja: budućnost još nije počela“

Sažetak: Ovaj tekst analizira *Strategiju razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine* kao dokument o spremnosti da se reguliše medijska oblast suočena sa istovremenim izazovima tehnološke revolucije i procesom pridruživanja EU. Razmatraju se dva glavna pitanja(1) šta je osnovno strateško opredeljenje Strategije i (2) kako se u dokumentu prepoznaju ključne teme koje obeležavaju medijske debate u EU. U okviru prvog se analizira odnos prema ulozi države (povlačenje iz medijskog vlasništva i projektno finansiranje) a u okviru drugog, odnos prema novom pojmu medija. U zaključku se tvrdi da je Strategija više svedočanstvo o neobavljenim tranzicionim poslovima nego strateško viđenje medijske budućnosti.

2. dr Rade Veljanovski – prof FPN

„Medijska strategija – bliže ili dalje od javnog servisa“

Sažetak: Srbija je, kao i većina ostalih bivših socijalističkih zemalja, odlučila da nekadašnju državnu radio-televiziju transformiše u javni radiodifuzni servis, po dominantnom medijskom modelu koji postoji u Evropi. Opredeljenje da se ustanove dva javna servisa, republički i pokrajinski u skladu je sa društvenim, istorijskim, demografskim, etničkim, kulturnim i drugim specifičnostima. Medijska strategija, koja je nedavno usvojena, obuhvata i mnoga pitanja delovanja i razvoja medijskih javnih servisa, ali na način koji nas ne uverava da postoji jasan stav o tome u kojoj meri su dve radiodifuzne ustanove do sada opravdale naziv javnih službi. Izostalo je ozbiljno suočavanje sa mnogim nepravilnostima i propustima u dosadašnjem radu, a bez toga nije moguće projektovati dalji razvoj ovih složenih medijskih organizacija. Ovaj rad nastoji da ukaže na uočene previde i pogrešne procene medijske strategije u vezi sa javnim servisima. To je nužno da bi se izbegli budući nesporazumi, pre svega u odnosu na koncipiranje raznovrsnih programskih obaveza, ali i u pogledu kontrole i uticaja na javne servise

3. Slobodan Kremenjak

„Medijska Strategija, transparentnost medijskog vlasništva, medijske koncentracije i kontrola državne pomoći“

Sažetak: Članak analizira rešenja ponuđena u *Strategiji razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine* koja se tiču transparentnosti medijskog vlasništva, medijskih koncentracija, obezbeđivanja nediskriminatornih uslova za zdravu konkurenciju u

medijskoj industriji i njen održivi razvoj, kao i implementacije pravila koja se odnose na kontrolu državne pomoći u medijskom sektoru u Srbiji. Ponuđena rešenja porede se sa postojećim regulatornim okvirom i pokušajima da se isti reformišu u prethodnoj deceniji, kao i sa regulatornim okvirom Evropske Unije i Saveta Evrope u ovoj oblasti. Članak takođe pokušava da prepozna nedostatke i nedoslednosti Strategije razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine koji bi, nakon usvajanja, mogli da otežaju ili osujete njenu implementaciju u praksi.

4. mr Jelena Surčulija, FPN

„Regulatorni okvir za sprovođenje digitalizacije medija u Republici Srbiji“

Sažetak: Članak analizira rešenja ponuđena u Strategiji razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine koja se tiču prelaska sa analognog na digitalno emitovanje programa i poredi ih sa prethodno usvojenom Strategijom za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa u Republici Srbiji, ali i sa regulatornim okvirom Evropske Unije i Saveta Evrope. Rad pokriva nekoliko pitanja važnih za slobodu izražavanja i informacija u digitalnoj sredini, koja uključuju pre svega pitanja medijske koncentracije, uloge javnog radiodifuznog servisa u digitalnom okruženju, kao i pravila o državnoj pomoći, sa primerima iz Evropske Unije, koje je neophodno pratiti prilikom odlučivanja o ekonomskim aspektima digitalizacije.

5. Kruna Savović, advokat

„Izlazak države iz medijskog vlasništva i regionalni javni servisi“

Sažetak: Vlada Republike Srbije donela je 28. septembra 2011. godine *Strategiju razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine*. Kroz ovaj tekst ćemo pokušati da damo odgovore na pitanja: da li je Medijska strategija u zadovoljavajućoj meri definisala ciljeve kojima će se Vlada Republike Srbije u narednom periodu rukovoditi u medijskoj sferi, da li je Medijska strategija dala dovoljno jasan osnov budućeg pravnog okvira u oblasti medijskog prava, kao i to da li će predviđena rešenja obezbediti ostvarivanje slobode medija, prava na slobodu izražavanja, odnosno da li će se pri tome pratiti postojeći evropski standardi u ovoj oblasti?

Sva postavljena pitanja, a i ona druga koja će se nam se nužno nametati, promatraćemo iz ugla pitanja o kojem Vlada Republike Srbije i predstavnici medijskih i novinarskih udruženja nisu postigli kompromis - iz ugla pitanja regionalnih javnih servisa i povlačenja država iz medija.

6. Žužana Serenčeš, novinarka

„NACIONALNE MANJINE U MEDIJSKOJ BUDUĆNOSTI SRBIJE“

Sažetak: Ukoliko je Vlada Srbije, na samom isteku 2007. godine, proces privatizacije elektronskih medija zaustavila zbilja zbog zabrinutosti za opstanak i budućnost informisanja na jezicima nacionalnih manjina, kao što je tada zvanično obrazloženo, za očekivati je bilo da će – ako ne pre - Strategijom razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine biti ponuđen konzistentan okvir institucionalnih aranžmana, mehanizama i instrumenata uz pomoć kojih će se ostvarivati garantovana prava nacionalnih manjina u oblasti informisanja. Međutim, tačno četrdesetpet meseci nakon vladinog zaključka kojim je stopiran proces vlasničke transformacije u medijima, a praktično i zaustavljena reforma medijskog sistema u Srbiji, donošenjem medijskog strateškog dokumenta izostao je ne samo celovit očekivani odgovor o razrešenju ranijih nedoumica, nego bi se moglo konstatovati i da je u oblasti informisanja na jezicima nacionalnih manjina – sve ostalo po starom. Naime, uz generalno strateško opredeljenje države da ne bude vlasnik javnih glasila, izostala je čak i naznaka rešenja koje bi garantovalo i zaštitilo dalji sigurni opstanak informisanja na jezicima manjina u uslovima vlasničke transformacije medija, kao što je i zadržana mogućnost da nacionalni saveti nacionalnih manjina mogu biti osnivači javnih glasila na jeziku nacionalne manjine za koju su osnovani, ali bez jasnog odgovora na pitanje kako će biti obezbeđena stvarna deetatzacija ovih medija i njihova nezavisna urednička pozicija. Strategija razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine, izričito navodi da „Republika Srbija garantuje ostvarivanje prava nacionalne manjine na informisanje na svom jeziku radi očuvanja nacionalnog, kulturnog i jezičkog identiteta i pune ravnopravnosti nacionalnih manjina”, ali se u domenu manjinskog informisanja osnovna slabost ovog dokumenta može prepoznati u činjenici da proklamovano opredeljenje, bez dovoljno jasno određenih mehanizama i instrumenata uz pomoć kojih će te garancije biti ostvarene, mnogo više ostaju u sferi deklarativnog, nego što trasiraju put i način do njihovog ostvarivanja.